

BDSM

Antkaklis yra dažnas BDSM simbolis. Jie būna dekoratyvinai arba funkcionalūs

BDSM – sudėtinė angliška santrumpa, reiškianti surišimą ir discipliną (angl. *bondage & discipline*), dominavimą ir nuolankumą (angl. *dominance & submission*) ir sadizmą bei mazochizmą (*angl. sadism & mazochism*)[1]. BDSM apimą plačią žmonių veiklos bei tarpusavio santykių sritį. Nors ne visuomet atvirai seksualūs (gali ir nebūti jokio sekso), šie veiksmai bei santykiai paprastai būna daugiau ar mažiau erotiški. Dauguma BDSM veiklos prasilenkia su visuomenėje įprastomis socialinėmis normomis.[reikalingas šaltinis]

Svarbus skiriamasis BDMS bruožas yra tai, jog ši veikla nė vienai pusei nėra prievartinė. Nors iš šalies gali pasirodyti kitaip, ji vyksta visų dalyvaujančių partnerių sutikimu[2].

BDSM žaidime žmonės pasirenka vienas kitą papildančius, tačiau skirtingus vaidmenis. Aktyvioji pusė vadinama „viršumi“, pasyvioji „apačia“. Daugelis užsiimančių BDSM patiria malonumą bet kurioje iš šių rolių ir prireikus gali keisti vaidmenį.[reikalingas šaltinis]

Pakabinamasis surišimas.

Esmė

BDSM metu paprastai vienas partnerių laikinai „perduoda savo valią kitam“.[reikalingas šaltinis] Šis procesas paprastai vyksta abiejų partnerių sutartą laiką trunkančioje vadinamojoje „BDSM scenoje“. Scena paprastai patinka visoms dalyvaujančioms pusėms, nors dauguma veiksmų (skausmo sukėlimas, pažeminimai, judėjimo apribojimai) įprastinėmis aplinkybėmis neatrodytų malonūs. Paprastai sutariamas koks nors žodis arba veiksmas, kuriuo „kankinama“ pusė parodo jog „viršus“ nuėjo per toli ir tiek jau nebepatinka[3] . Į tai atsakydamas antrasis partneris turi nedelsdamas liautis – nepaisymas laikomas rimčiausiu BDSM taisyklių pažeidimu ir tokiam pažeidėjui po to nelengva rasti kitą partnerį. BDSM taisyklės taip pat reikalauja jog abu partneriai būtų subrendę ir dalyvautų savanoriškai. Siekiant daugiau saugumo, žmonės net ir poromis neretai užsiima grupėse, kur priskiriamas vienas tuo metu BDSM nedalyvaujantis prižiūrėtojas. Nepriklausomai nuo įprastinės jo rolės, budėjimo metu prižiūrėtojo žodis yra įstatymas. Savanoriškas dalyvavimas neretai yra riba, kurią peržengus „viršui“ gali tekti atsakyti pagal įstatymą[4].

Istorija

Vyras vergo vaidmenyje

BSDM istorija yra labai sena, keletą scenų galima rasti jau Kama Sutroje, tačiau labiau dabartinio judėjimo pradžia paprastai siejama su gėjų (vyrų) „odos kultūra“, atsiradusią 1935–1945 metais tarp iš fronto grįžusių kareivių.[reikalingas šaltinis] Odiniai rūbai buvo perimti iš motociklininkų (buvo daug gėjų – motociklininkų klubų). Motociklininkams šie rūbai buvo patogūs praktiškai, tačiau „odos kultūroje“ šios aprangos reikšmė jau liko tik simbolinė. Judėjimo taisyklės buvo išspausdintos 1972 m. Larry Townsend (*Leatherman's Handbook*). Knyga akcentavo griežtas taisykles ir fiksuotus vaidmenis (jokių rolių susikeitimų). 1981 metais lesbiečių grupės išspausdinta knyga *Coming to Power* paskatino BDSM plitimą ir tarp lesbiečių, nors tai lydėjo konfliktai su moterų teisų gynėjais – fundamentalistais.[reikalingas šaltinis]

Antroji BDSM banga („Naujosios odos judėjimas“) kilo apie 1990 metus ir daug kur neigė pirmosios bangos pasekėjų keltus apribojimus.[reikalingas šaltinis] Nauja orientacija pradėjo akcentuoti galimybę susikeisti rolėmis, ėmė integruoti į žaidimą psichologinius aspektus. Scenose vienu metu pradėjo dalyvauti ir skirtingų lyčių žmonės. Visa tai laužė daugelį senojo judėjimo tabu.

Suberdvė

BDSM scenos metu pasyvioji pusė nugrimzta į transą primenančią būseną („suberdvę“), kuri paprastai nusakoma kaip labai komfortiška. Skausmas šioje būsenoje suvokiamas tik kaip jaudinantis potyris, ir žmogus gali pakelti to skausmo daug daugiau nei įprastiniame stovyje. Aktyviosios pusės svarbiausia užduotis yra padėti pasiekti ir palaikyti šią būseną. Tam gali praversti patyrimas ar net ir anatomijos žinios (nesugebant ar nepaisant pasyviosios pusės patyrimas greičiausiai bus nemalonus). Subervės taip pat neįmanoma pasiekti jei pasyvioji pusė nepasitiki partneriu. Taigi gana dažnai būtent „auka“ iš tiesų visiškai kontroliuoja situaciją, antrajai pusei tiesiog stengiantis kuo geriau ją patenkinti. Iš kito pusės, kiti šaltiniai teigia, jog aktyvi pusė tiesiog pavergia kitą žmogų ir tuo mėgaujasi.

Saugumas

BDSM pasekėjai pripažįsta jog ši veikla reikalauja atsargumo. Paprastai iš anksto smulkiai sutariama, kokie veiksmai bus leidžiami bei koks „aukos“ žodis ar veiksmas yra nurodymas tuojau pat liautis[5]. Siūloma gerai žinoti, kokios žmogaus kūno vietos ar dalys yra labiau pažeidžiamos, kur eina atsargumo reikalaujantys nervai bei kraujagyslės bei ko svarbu vengti saugantis randų. Plakant rykštėmis „viršui“ reikia ne tik žinių bet ir nemažų motorinių įgūdžių[6]. Atvejai kuomet iš tiesų praliejamas kraujas vadinami „ekstremaliais“ ir BDSM bendruomenės neskatinami, nors ir toleruojami.

Kai kurie žmonės BDSM užsiima pavieniui, tuo tarsi prisiimdami iš karto abu vaidmenis[reikalingas šaltinis]. Tai irgi gali būti pavojinga: mirties atvejai didelėse šalyse skaičiuojami tūkstančiais per metus[7]. Pavojingiausiais laikomi kvėpavimo apribojimai. Dažnai tokia mirtis laikoma savižudybe kuomet iš tiesų taip nebuvo.

Stereotipai

Skirtingai nuo pasitaikančios nuomonės, žmogaus rolė BDSM scenose nieko nesako apie jo polinkius būti auka ar agresoriu kasdieniniame gyvenime. Taip pat nėra teisybė jog BDSM santykiai susiję vien su kankinimais: rašoma jog būna ir dvasiniai santykiai[8]. Nėra taip pat ir taip kad kuri nors lytis dažniau prisiimtų „viršaus“ ar „apačios“ rolę.

Išnašos

1. „BDSM Terms“ (http://www.aslavesheart.com/dictionary.html). A Slave's Heart. Nuoroda tikrinta 2008-01-27.
2. Switch, Gary. „Origin Of RACK; RACK vs. SSC“ (http://www.leathernroses.com/generalbdsm/garyswitchrack.htm). Leather Roses. Nuoroda tikrinta 2008-01-27.
3. Dossie Easton, Janet W. Hardy: The New Topping Book. Page 72, Greenery Press (CA) 2002, ISBN 1-890159-36-0
4. „VICSS / Difference between Abuse and Power Exchange by the NLA, Dutch SM Media Information Center and Powerrotics“ (http://sexsupport.org/abusevsere.html). Nuoroda tikrinta 2007-12-10.
5. David Stein: *S/M’s Copernican Revolution:From a Closed World to the Infinite Universe* and *Safe Sane Consensual: The Evolution of a Shibboleth* available at s/m-leather history (http://www.lthredge.com/ds/history.htm) Archyvuota kopija (https://web.archive.org/web/20041204075208/http://www.lthredge.com/ds/history.htm) 2004-12-04 iš Wayback Machine projekto.
6. Joseph W. Bean: Flogging, Greenery Press (CA), 2000, ISBN 1-890159-27-1
7. Uva, J. L. (1995). Review: Autoerotic asphyxiation in the United States. *Journal of Forensic Sciences, 40,* 574–581.
8. „BCCLA Position Paper Sexuality and Civil Rights“ (https://web.archive.org/web/20080226224123/http://www.bccla.org/othercontent/06BDSM.pdf) (PDF). *Cases involving prejudices against BDSM practitioners*. Suarchyvuotas originalas (http://www.bccla.org/othercontent/06BDSM.pdf) (PDF) 2008-02-26. Nuoroda tikrinta 2007-12-10.